

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.С. СОЛОВЙОВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕРИТОРІАЛЬНЕ І РЕГІОНАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ»

(для студентів 5 курсу денної форми навчання напряму 1201 –
«Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни «Територіальне і регіональне планування» (для студентів 5 курсу денної форми навчання напрям 1201 – «Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування») /Укл. Соловйова О.С.- Харків: ХНАМГ, 2009. – 12 с.

Рецензент: д. арх., проф. Шубович С.О.

Рекомендовано кафедрою архітектурного моніторингу міського середовища, протокол № 5 від 8.12. 2008 р.

ЗМІСТ

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	4
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	4
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	5
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	5
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	8
2.2. Зміст дисципліни.....	8
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	9
2.4. Лекційний курс (денне навчання).....	9
2.5. Практичні заняття (денне навчання).....	10
2.6. Індивідуальні завдання: курсовий проект (робота), РГЗ.....	10
2.7. Самостійна навчальна робота студента.....	10
2.8. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	10
2.9. Інформаційно-методичне забезпечення.....	11

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета та завдання вивчення дисципліни - скласти поняття про архітектурно-будівельну практику як вид діяльності, що спрямована на визначення ролі вибраного об'єкту у системі міського середовища та розуміння зв'язку композиційних та інженерних факторів у містобудуванні.

Предмет вивчення у дисципліні

У реальному середовищі вивчаються принципи структурних містобудівних перетворень, вивчається їх послідовний характер - від так званого, вищого містобудівного рівня (регіонального) - до рівнів - окремого архітектурного комплексу чи об'єкта.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування	Архітектурне проектування
Історія, мистецтва, архітектури та містобудування	Архітектурний моніторинг міського середовища (спецкурс)
Композиція	Дизайн міського середовища

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Архітектурно-будівельна практика (2/72 години)

Змістовий модуль 1.1. Сутність та поняття розселення як основи територіального і регіонального планування. Зміст, структура і основні принципи

формування систем розселення. Регіональні системи - основа територіального розвитку країни. Загальні поняття, види і завдання районного планування.

Змістовий модуль 1.2. Функціональна та композиційна структури міста.

Стадії і види планувальних розробок міста.

Інфраструктура і містоформуючі системи міст.

Технологічні, екологічні і санітарно-гігієнічні вимоги захисту міського середовища.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Функції діяльності у виробничій сфері
Вміння розглядати територіальне і регіональне планування як дисципліну, що має послідовно-поступовий характер проектування - від проектування, так званого, вищого містобудівного рівня (регіонального планування) - до рівнів генерального плану міста, проекту детального планування окремого району або частини міста та – окремого архітектурного комплексу чи об'єкта. Вміння вирішувати функціонально-структурні та композиційно-структурні завдання територіального і регіонального планування.	Виробнича, соціально-виробнича та соціально-побутова. Проектно-виробнича	Проектувальна, виконавча, організаційна, управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства: В 2-х т. - М.: Стройиздат, 1981. - 905 с.
2. Всеобщая история архитектуры в 12 т. - М., 1969
3. Соловьева О.С. Лесопарки-парки-дворцово-парковые ансамбли. Учебное пособие. - ХГАГХ-КИПИКС: Харьков-Симферополь, 2000. - 119с.
4. Яргина З. Н. Градостроительный анализ. - М., 1984

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Територіальне і регіональне планування

Мета та завдання вивчення дисципліни - скласти поняття про територіальне і регіональне планування як частину містобудівного проектування і як таке, що спирається на схеми розселення, регіональні містобудівні програми, схеми і проекти районного планування, ув'язані з концепціями основних напрямків соціально-економічного та територіального розвитку населеного пункту та місцевими

особливостями (етнічними, культурними та іншими), з урахуванням необхідності створення єдиної мережі соціальної, виробничої, інженерної, транспортної та інших інфраструктур.

Предмет вивчення дисципліни - територіальне і регіональне планування як процес, що має послідовно - поступовий характер - від проектування, так званого, вищого містобудівного рівня (регіонального планування) - до рівнів генерального плану міста, проекту детального планування окремого району або частини міста та - окремого архітектурного комплексу чи об'єкта

Модуль 1. Територіальне і регіональне планування

Змістовий модуль 1.1. Сутність та поняття розселення як основи територіального і регіонального планування. Зміст, структура і основні принципи і форми формування систем розселення. Регіональні системи - основа територіального розвитку країни. Загальні поняття, види і завдання районного планування. **Змістовий модуль 1. 2.** Функціональна та композиційна структури міста. Стадії і види планувальних розробок міста. Інфраструктура і містоформуючі системи міст. Технологічні, екологічні і санітарно-гігієнічні вимоги захисту міського середовища

Аннотация учебной дисциплины

Территориальное и региональное планирование

Цель и задачи дисциплины составит понятие о территориальном и региональном планировании как части градостроительного проектирования, которое опирается на схемы расселения, региональные градостроительные программы, схемы и проекты районной планировки, увязанные с концепциями основных направлений социально-экономического, территориального развития населенного пункта и местными особенностями (этническими, культурными и другими), с учетом необходимости создания единой сети социальной, производственной, инженерной, транспортной и других инфраструктур. Предмет изучения дисциплины - территориальное и региональное планирование как процесс, имеющий последовательно - поступательный характер - от внешнего градостроительного уровня (регионального планирования) - до уровня генерального плана города, проекта детальной планировки района, части города, отдельного архитектурного комплекса или объекта.

Модуль 1. Территориальное и региональное планирование

СМ 1.1. Сущность и понятие расселения как основы территориального и регионального планирования. Содержание, структура и основные принципы и формы формирования систем расселения. Региональные системы - основа территориального развития страны. Общие понятия, виды и задачи районной планировки.

СМ 1.2. Функциональная и композиционная структуры города. Стадии и виды планировочных разработок города. Инфраструктура и градообразующие системы. Технологические, экологические и санитарно-гигиенические требования защиты городской среды.

Annotation of the program of educational discipline “Territorial and Regional Planning”

Purpose and tasks of discipline to make a concept about the territorial and regional planning as part of the town-planning planning, which leans against the charts of settling apart, regional town-planning programs, charts and projects of the district planning, tied up with conceptions of basic directions of socio-economic, territorial development of settlement and local features (ethnic, cultural and other), taking into account the necessity of creation of single network social, production, engineering, transport and other infrastructures. The article of study of discipline is the territorial and regional planning as process having is successive is forward character of -ot external town-planning level (regional planning) - to the level of general layout of city, project of the detailed planning of district, part of city, separate architectural complex or object.

Module 1. Territorial and regional planning

SM 1.1. Essence and concept of settling apart as bases of the territorial and regional planning. Table of contents, structure and basic principles and forms of forming of the systems of settling apart. The regional systems are basis of territorial development of country. Common concepts, prospects and tasks of the district planning.

SM 1. 2. Functional and composition structures of city. Stages and types of plan developments of city.. Infrastructure and gradoobrazuyuschye systems. Technological, ecological and sanytarno-gygyenyesheskye requirements of defence of city environment.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)	
			Аудиторні	у тому числі				Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні	Контр.роб		КП/КР	РГР			
7.120102, 8.120102 - Містобудування	2/72	10	32	16	16	-	40	-	10	-	10	-	

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Територіальне і регіональне планування (2/72 години)

ЗМ 1.1. Розселення як основа територіального і регіонального планування (1/36 годин)

Навчальні елементи:

1. Зміст, структура і основні принципи і види формування систем розселення. (0, 4/14 годин)
2. Функціональна та композиційна структури регіональної системи як передумова територіального розвитку міста (0, 3/11 годин)
3. Районне планування як передумова територіальної організації міста (0, 3/11 годин)

ЗМ 1.2. Планувальна структура міста як основа територіальної організації містобудівного комплексу (1/36 годин)

Навчальні елементи:

1. Функціональна та композиційна структури міста (0, 4/14 годин)
2. Стадії і види планувальних розробок міста. (0, 3/11 годин)
3. Інфраструктура і містоформуючі системи. Технологічні, екологічні і санітарно-гігієнічні вимоги захисту міського середовища. (0, 6/6 годин)
4. Містобудівний комплекс як наслідок загальноміської містобудівної територіальної структури (0, 5/5 годин)

**2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
та форми навчальної роботи студента**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	(2/72 годин.)	18	18	-	36
ЗМ 1.1	(1/36 годин)	8	8	-	20
ЗМ 1.2	(1/36 годин)	10	10	-	20

2.4. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
1. Вступ до дисципліни. Історія і актуальність територіального і регіонального планування	2
2. Зміст, структура і основні принципи і види формування систем розселення.	2
3. Регіональні системи – основа територіального розвитку країни.	2
4. Районне планування як форма територіальної і регіональної організації.	2
5. Функціональна та композиційна структури міста як засіб територіальної організації.	2
6. Функціональна та композиційна структури міста	2
7. Інфраструктура і містоформуючі системи. Технологічні, екологічні і санітарно-гігієнічні вимоги захисту міського середовища.	2
8. Містобудівний комплекс як наслідок загальноміської містобудівної територіальної структури	2

2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
1. Порівняльний аналіз історично сформованої системи розселення (на вибір) та гср, запроєктованої у складі курсового проекту	4
2. Функціональна та композиційна структури міста як основа розробки загальноміського центру	4
3. Територіальна спадкоємність - від генплану міста та загальноміського центру - до розробки громадського комплексу	8

2.6. Індивідуальні завдання: курсний проект (робота), РГР, контрольна робота тощо

Курсова робота “Громадський комплекс у територіальній системі ”Місто-загальноміський центр-містобудівний комплекс”. Обсяг - 10 годин

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Домашня робота та робота в бібліотеках за тематикою курсової роботи. Обсяг - 40 годин

1. Пошук матеріалів – історичних аналогів архітектурних об’єктів до ландшафтної ситуації об’єкту, що проектується.
2. Виконання схем порівняльного аналізу територіальної структури об’єкту, що проектується з історичними аналогами.
3. Вивчення бібліографічних джерел за тематикою курсу дисципліни

2.8. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Індивідуальний порівняльний аналіз історично сформованої системи розселення (на вибір) та гср у складі курсового проекту	30%
ЗМ 1.2 Індивідуальне завдання з планувальної структури міста як основи територіальної організації загальноміського центру Курсова робота	40%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 “Громадський комплекс у територіальній системі ”Місто-загальноміський центр - містобудівний комплекс (територіальна структурна єдність - від генплану міста та загальноміського центру - до розробки громадського комплексу)	30%
Всього за модулем 1	100%

2.9. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1	Авдотьин Л.Н., Лежава И.Г., Смоляр И.М.. Градостроительное проектирование: Учеб. Для вузов. – М.: Стройиздат, 1989.-432 с.	ЗМ1, ЗМ2
3	А.В., Бунин Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства: В 2-х т. - М.: Стройиздат, 1981. - 905 с.	ЗМ1, ЗМ2
	Соловьева О.С. Лесопарки-парки-дворцово-парковые ансамбли. Учебное пособие. - ХГАГХ-КИПИКС: Харьков-Симферополь, 2000. - 119с.	ЗМ1, ЗМ2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1	Антонов В.Л. Градостроительное развитие крупнейших городов. Киев-Харьков-Симферополь,- 2005.-644 с.	ЗМ1, ЗМ2
2	Шубович С.О. Міфопоетична культура в естетиці міста: Навч. посібник.- Харків: ХДАМГ, 2002.-106с.	ЗМ1, ЗМ2
3	Містобудування. Довідник проектувальника \ За ред. Т.Ф. Панченко.- К.: Укрархбудінформ, 2001.- 192с.	ЗМ1, ЗМ2
4.	Досвід та перспективи розвитку міст України. Методичні аспекти територіального планування. Зб. Наук. праць. Вип.. 5\ Відповід. Редактор Ю.М. Білоконь.- К.: ін-т Діпромісто, 2003.-172 с.	ЗМ1, ЗМ2
5.	Досвід та перспективи розвитку міст України. Проектно-планувальні аспекти містобудування. Зб. Наук. праць. Вип.. 7\ Відповід. Редактор Ю.М. Білоконь.- К.: ін-т Діпромісто, 2004.-188 с.	ЗМ1, ЗМ2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів плакатів тощо)		
1	Бурак М.П., Соловйова О.С., Шубович С.О., Вінтаєва Н.С. “Харків-очима студентів” (до 350-річчя Харкова) Альбом малюнків.- Харків: ХНАМГ, 2004.-80 с.	ЗМ1, ЗМ2
2	Відеоматеріали 2003-2006 року з міжнародних та всеукраїнських конкурсів кращих дипломних робіт архітектурних шкіл	ЗМ1, ЗМ2
3	Експозиційні конкурсні матеріали-учасники кафедри АММС міжнародних та всеукраїнських конкурсів кращих дипломних робіт архітектурних шкіл	ЗМ1, ЗМ2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни «Територіальне і регіональне планування» (для студентів 5 курсу денної форми навчання напряму 1201 – «Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»).

Укладач: Ольга Семенівна Соловйова

Коректор: С.П.Цигичко

Комп'ютерна верстка: Г.Л. Коптєва

План 2009, поз. 981 Р

Підп. до друку 02.10.2009 р.
Друк на ризографі
Зам.№ 5115

Формат 60 x 84 1/16
Умовн.- друк.арк. 0,5
Тираж 10 прим.

Папір офісний.
Обл.- вид арк. 0,8

61002, Харків, ХНАМГ, вул.Револуції, 12
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул.Револуції, 12